

Chovatel

KTERÁ ZVÍŘÁTKA MŮŽETE MÍT DOMA?

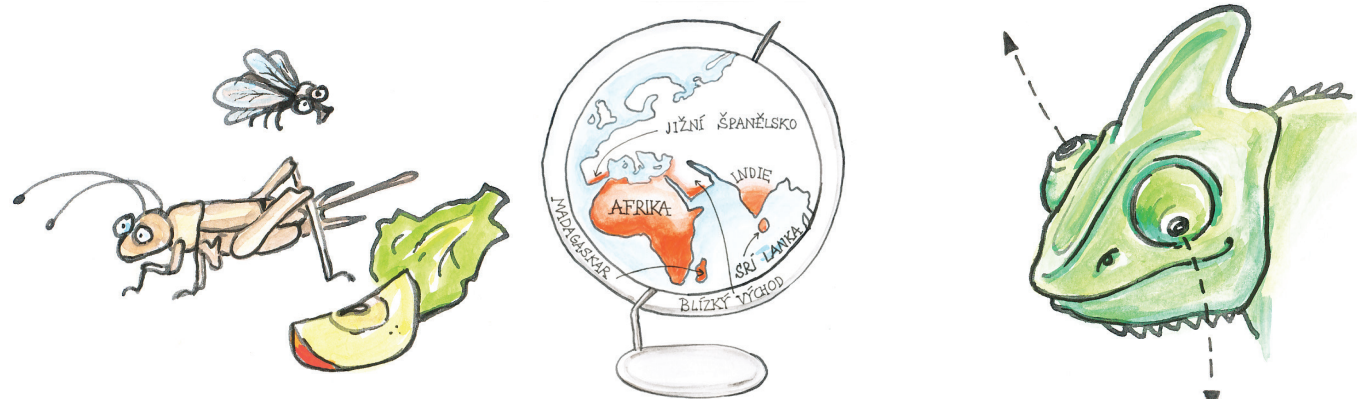

Kreativ

www.kreativ.cz © ilustrace: Pavlína Opatrná

Chameleon

Kdo by ho neznal? Ale víte, proč mění barvu a jak dlouhý má jazyk?

Čím se chameleon živí?

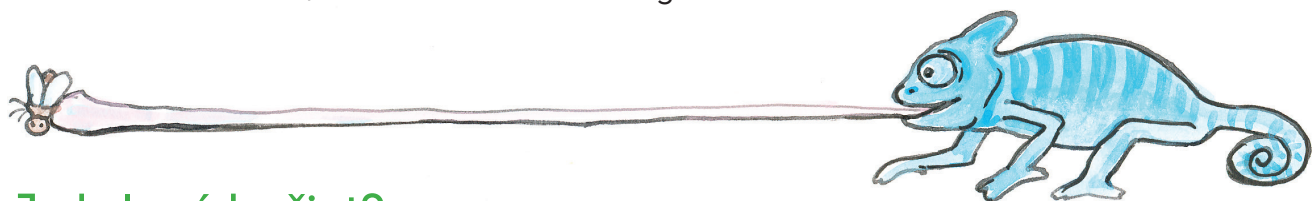
Chameleon je hmyzožravý ještěř, živí se cvrčky, sarančaty a dalším hmyzem, rád si dá i kousek zeleniny nebo ovoce, například salát nebo jablko.

Kde žije?

Najdete ho na stromech a vysokých keřích v celé Africe, v jižním Španělsku, na Blízkém východě, v Indii, na Srí Lance a na Madagaskaru.

Čím jsou zvláštní jeho oči?

Pohybuje každým okem zvlášť, nezávisle na sobě.

Jak loví kořist?

Vystřelí jazyk, nalepí na něj kořist a bleskově stáhne zpět.

Proč mění barvu?

Barvu mění podle nálady, toho, jak se cítí. Barva také slouží k dorozumívání mezi chameleony a k jejich namlouvání.

K čemu slouží chameleonovi ocas?

Ocásek slouží jako pátá končetina.

CO BY VÁS JEŠTĚ MOHLO ZAJÍMAT:

- Nejvíce druhů žije na Madagaskaru.
- Oko chameleona je svou stavbou považováno za nejdokonalější v živočišné říši.
- Nejčastější barvy chameleona jsou odstíny zelené, hnědé a černé. Podle druhu může být i žlutý, modrý, oranžový a fialový.
- Chameleoni mají na nohách srostlé prsty, na předních z vnější strany dva a z vnitřní tři. Na zadních nohách je to obráceně. Tím si chameleon zajišťuje pevné a vyvážené držení na větvích.

varování a zloba

klid a spokojenost

odpočinek a spánek

KRAB

Že jste netušili, že i takhle exotické zvířátko může být domácím mazlíčkem? Otázek bude asi hodně, že?

Kolik má krab nohou a jak je velký?

Krabi mají pět párů končetin: 8 nohou a dvě klepeta. Krab suchozemský, kterého můžete chovat doma, dorůstá od 10 do 15 centimetrů. Je krásně zbarvený, má modrý krunýř a oranžové nohy. Jeho největším příbuzným je velekrab japonský. Ten když „rozpaží“ klepeta, tak měří až 4 metry.

Krab suchozemský má nádherné zbarvení

Velekrab japonský je největší krab na světě

Jak krabi rostou?

Čas od času je krabíkovi jeho starý krunýř malý. To potom přestane jíst, zaleze do úkrytu a začas uvidíte vedle sebe dva naprosto stejné kraby. Akorát že jeden bude světlý a druhý tmavý. Svlečený krunýř krab často sní, proto mu ho neberte. Tmavý krabí krunýř je ještě měkký, proto se krab schovává, než mu ztuhne. Krabovi stejně jako strašilkám může dorůst chybějící nožička.

Jak dlouho krab žije?

Krabi suchozemští se v zajetí dožívají 6 až 7 let, ve volné přírodě až 10. Velekrab japonský se však může dožít až 100 let.

ČÍM SE KRAB ŽIVÍ?

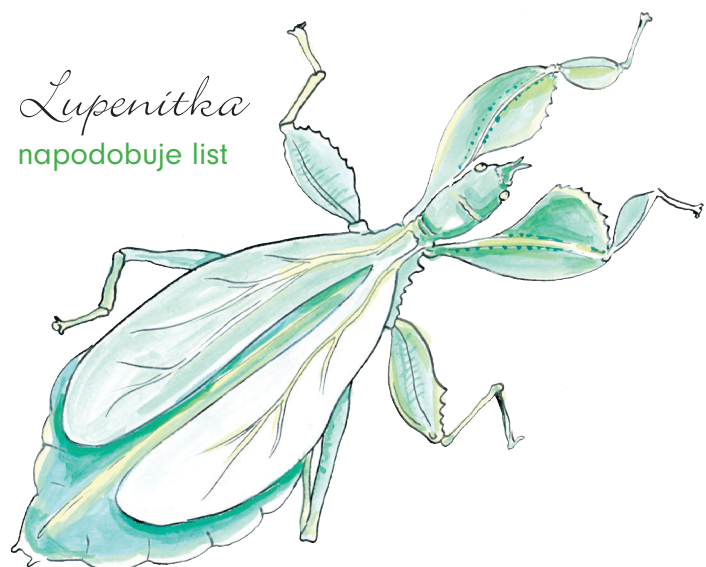

Když ho chováte doma, je krabí jídelníček opravdu pestrý. Krabík si pochutná na většině ovoce a zeleniny, má rád salát,

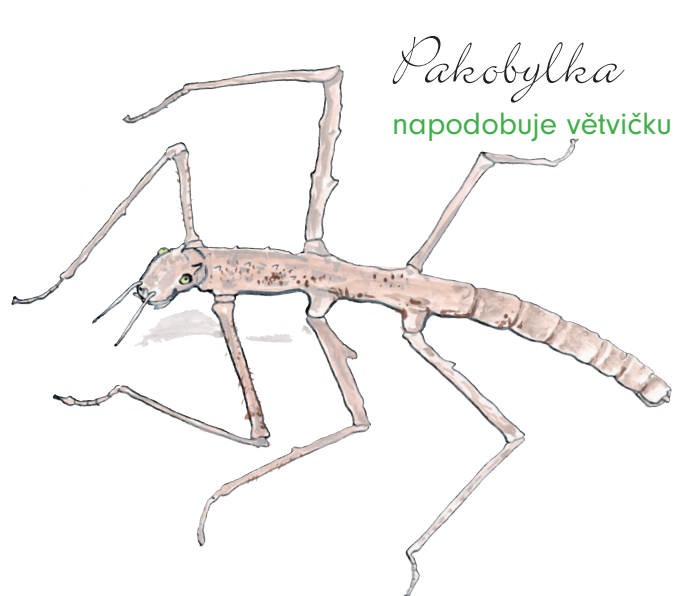
okurky, rajčata, mrkev, meruňky, jahody, broskve, mandarinky. Miluje šunku i rybí filé, pošmákne si na moučných červech. Krabovi můžete dávat sépiovou kost nebo drcené vaječné skořápky, aby měl dostatek vápníku. V akvaristikách prodávají papáníčko určené přímo pro kraby.

Strašilky

Strašilky jsou křehká zvířátka, která rozhodně nemají v úmyslu někoho děsit. Spíš dělají všechno pro to, aby je nikdo nespatriil.

Lupenitka
napodobuje list

Pakobylka
napodobuje větvíčku

Proč jsou jako listy a větvíčky?

Snaží se schovat v listí a mezi větvíčkami. Těm, které vypadají jako listy, říkáme lupenitky, těm, které napodobují větvíčky, pakobylky.

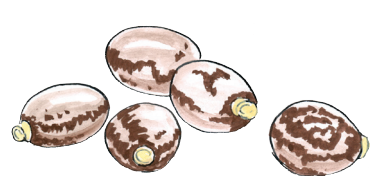
Jak rostou?

Strašilky se při růstu až do dospělosti svlékají. Vždycky když je tělo připravené se zvětšit, strašilka se pověsí zadníma nohama na větvíčku a postupně celá vyleze ze starého „kabátku“. Strašilky se svlékají obvykle pětkrát.

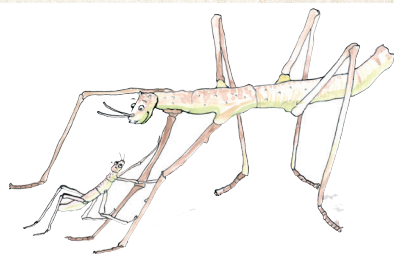
Čím se živí?

Strašilky jedí výhradně listy. Běžné druhy uspokojíte maliníkem, ostružiníkem, jahodníkem nebo růžemi. Jiné druhy žerou dubové nebo březové listy. Některé vzácnější druhy jedí jen jeden druh rostliny, například kapradí.

Jak se rozmnožují?

Strašilky snášejí vajíčka. Z vajíček se v prostředí, které vyžaduje daný druh, vylíhnou nymfy.

Jak jsou velké?

Strašilky mohou mít různou velikost. Většinou jsou jen pět centimetrů dlouhé, jiné více než desetkrát tolik. Chtěli byste potkat strašilku velkou půl metru?

Co se stane, když přijdou o nožičku?

A jéje – nehoda.

Nevadí, nožička doroste.

Když je prostředí moc suché, strašilka může přijít o tykadlo nebo o nožičku. Ovšem nezoufá si, protože má jednu úžasnou vlastnost: během dvou až tří dalších svlékání jí chybějící končetina doroste.

SKLÍPKANI

Hodně lidí má při pohledu na pavouky nepříjemné pocity. Přesto jsou to velmi zajímavá zvířátka.

Jsou sklípkaní jedovatí?

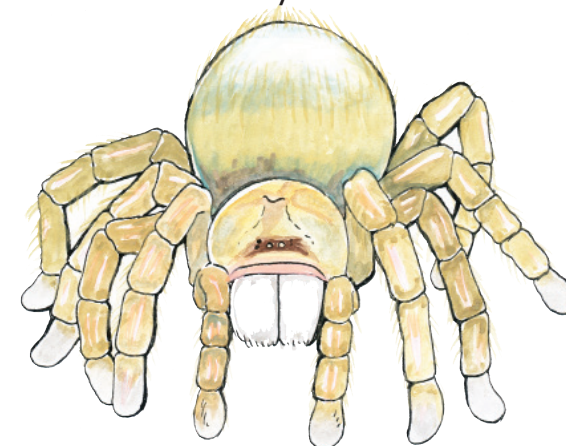
Sklípkaní jsou jedovatí, ale většina druhů má jed pro člověka neškodný. Ovšem v Africe nebo v Asii jsou druhy, jejichž kousnutí by bylo i zdraví nebezpečné. Američtí pavouci, pokud se cítí ohroženi, třou zadní nožičky o zadeček, čímž vypouštějí do vzduchu jemná vlákna, která na kůži vyvolávají svědění a pálení.

Vytvářejí sklípkaní pavučiny?

Sklípkaní mají na zadečku snovací bradavky. Pavučinami si vystylají svůj úkryt, a to zvláště ti podzemní, kteří v pavučinovém trychtýři tráví většinu života. Z pavučiny také samičky tvoří kokon pro vajíčka, ale pavučina sklípkanům neslouží k lovení.

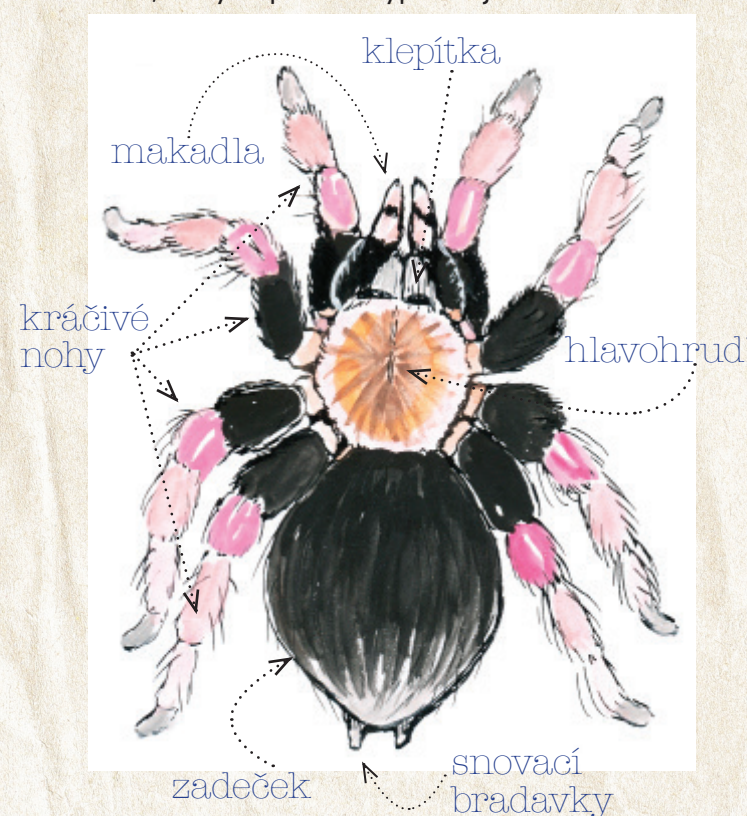
Jak se rozmnožují?

Samička sklípkana naklade vajíčka do kokonu, který vytvoří z pavučiny. Uvnitř se z vajíček vylíhnou malí pavoučci, pavoučí matka kokon roztrhne a oni vylezou ven.

Kolik mají nohou?

Sklípkaní mají deset nohou, ale kratší první pár většinou využívají k podávání kořisti. Sklípkaní mají tělo rozdělené na dvě části: hlavohrud' a zadeček. V čelní části hlavohrudí jsou čtyři páry jednoduchých očí. Pod nimi jsou klepítka, kterými pavouk vypouští jed do kořisti.

V ČESKÉ PŘÍRODĚ

žádní sklípkaní nežijí. Největším zástupcem těchto zvířátek ve světě je sklípkan největší, který má tělo velké až 12 centimetrů a rozpětí nohou až 30 cm.

Čím se sklípkaní živí?

Sklípkaní jedí hmyz, a to i jiné pavouky, v přírodě uloví i drobné hady nebo ptačí holátka. V zajetí jim stačí červi, cvrčci, švábi, větší druhy spořádají i myši.

ŽELVIČKY

Vypadají jako malé tanky obrněné ve svých krunýřích.
Co o nich ale doopravdy víme?

Proč má želva krunýř?

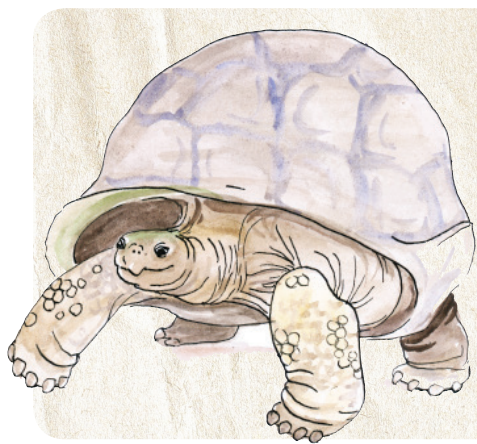
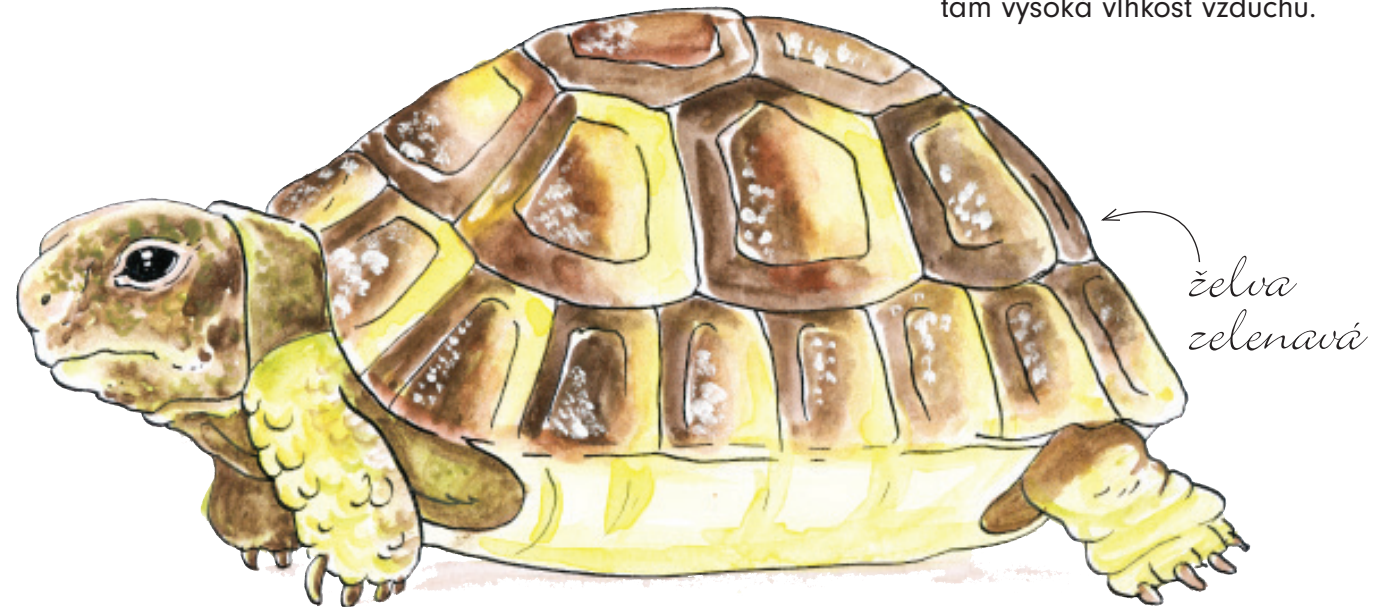
Krunýř želvy vznikl přeměnou hrudního koše. Během mnoha a mnoha let srostly kosti páteře a žeber v pevnou schránku. Vrchní část krunýře sestává z jednotlivých štítků, které mají rozličné tvary i zabarvení. Pevná skořápka chrání její tělo, koukají jí z něj jenom nohy, hlava a ocásek. Spodní „krunýř“ se nazývá plastron.

Co jedí želvy?

Želva je sice všežravec a s chutí se pustí do ledasčeho. Hlavní potravou jsou rostliny – pampelišky, jitrocel, jetel... Ideální je, když chováte želvy ve venkovním výběhu, kde si mají samy možnost vybrat, co jim chutná. Spíš výjimečně jim můžete dopřát kousek jablíčka nebo jahodu. Želvy si pochutnají i na zbloudilé žízale.

Prospí želva zimu?

Některé druhy želv se zazimovat nemusejí, ale u jiných je potřeba dopřát jim zimní odpočinek. Spodní část ohrádky na zimování by měla být vystlaná vrstvou zeminy, vrchní část tvoří bukové či dubové listy nebo natrhané noviny. Důležité je, aby želvičky zimovaly v prostorách, kde se teplota pohybuje kolem 5 až 6 °C a je tam vysoká vlhkost vzduchu.

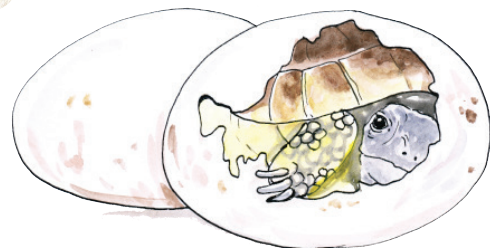

ZAJÍMAVOSTI

Největší suchozemskou želvou je želva obrovská. Může mít krunýř dlouhý skoro 1,5 m a vážit víc než tři sta kilo. Na rčení „jsi pomalý jako želva“ něco je, suchozemské želvy urazí průměrně jen 200 až 500 m za hodinu. Želvy nemají zuby, ale mají pevný a ostrý okraj zobáku.

Má želva krunýř už po vylíhnutí?

Krunýř se želvičkám vytvoří už ve vajíčku. Líhnou se tak, že si napřed prorazí zobákem malý otvor. Tak stráví často i jeden nebo dva dny, teprve potom vylezou celé ven. Na spodní části krunýře je ještě zbytek žloutkového vaku, který želvičku ve vajíčku vyživoval a poskytuje jí potravu ještě po několik dalších dní.

JAK DLOUHO ŽELVA ŽIJE?

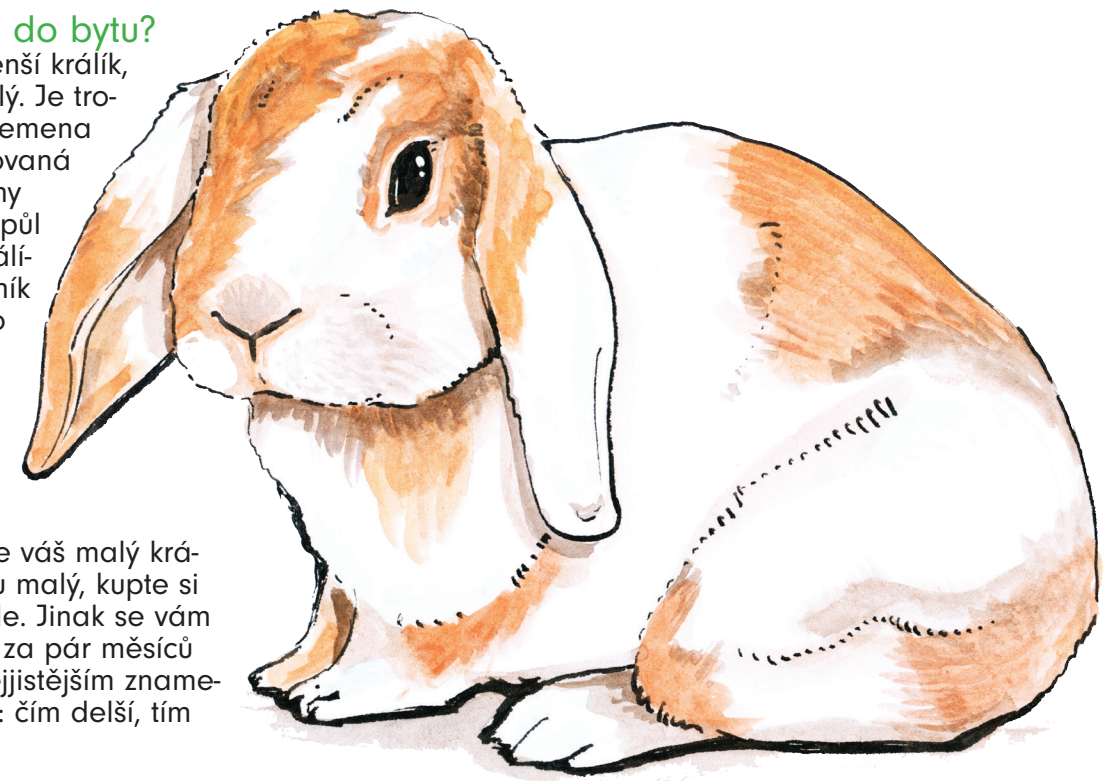
Želvy jsou dlouhověké. Při správné péči se dožijí mnoha desítek let. Dokonce se soudí, že želvy sloní se mohou dožít i více než dvou set let.

KRÁLÍCI

Zakrslí králíci patří k nejčastěji doma chovaným zvířátkům.
Jak to udělat, aby se králíčkovi u nás líbilo?

Kterého si pořídit do bytu?

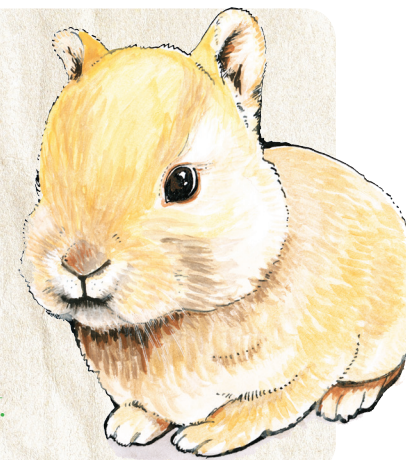
Do bytu je ideální menší králík, kterému se říká zakrslý. Je trochu menší než jiná plemena králíka domácího chovaná na maso, dorůstá váhy jenom do jednoho a půl kilogramu. Zakrslý králíček je ideální společník do bytu pro toho, kdo se mu bude věnovat. Je totiž společenský a samotnému by mu bylo smutno.

Dobré rady:

Chcete-li mít jistotu, že váš malý králíček zůstane opravdu malý, kupte si ho přímo od chovatele. Jinak se vám může stát, že se vám za pár měsíců nevejde do klece. Nejjistějším znamením při koupi jsou uši: čím delší, tím bude zvíře větší.

Králíci občas žerou vlastní bobky. Je to naprosto normální, bobky obsahují vitamin B a další živiny.

Rozumíte králíčí řeči?

Když k vám králíček přijde a strká do vás čumáčkem, chce pohladit, má náladu na mazlení. Pokud vám ruku odstrkuje, už ho nehladíte. Pokud leží na boku, odpočívá, nerušte ho. Když pobíhá po bytě a vyskakuje, má radost. Někteří králíci vůbec nemají rádi chování a nechají se pohladit jen na zemi.

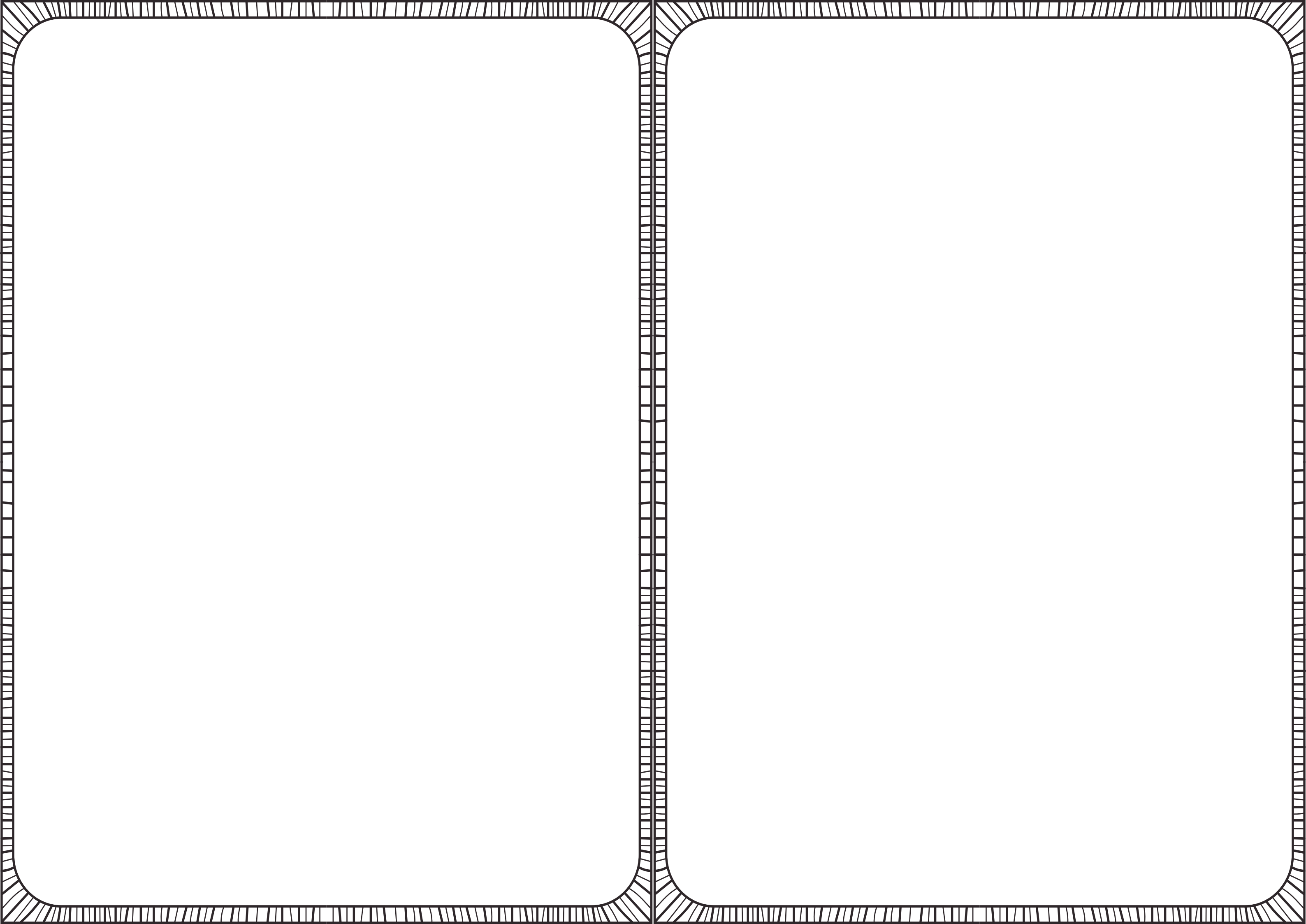
Mládě čistokrevného králíka má uši posazené blízko u sebe a nahoře zakulacené

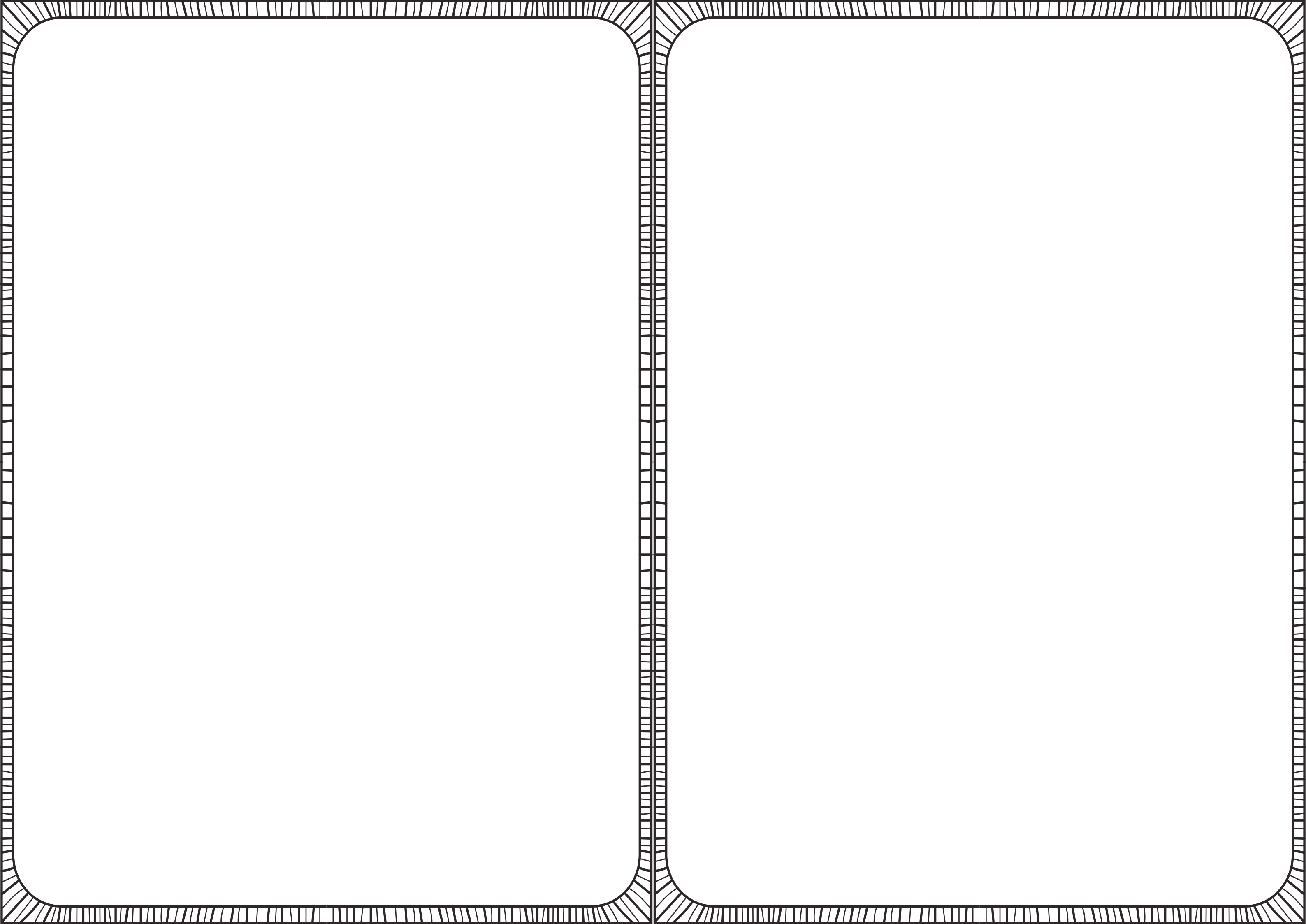

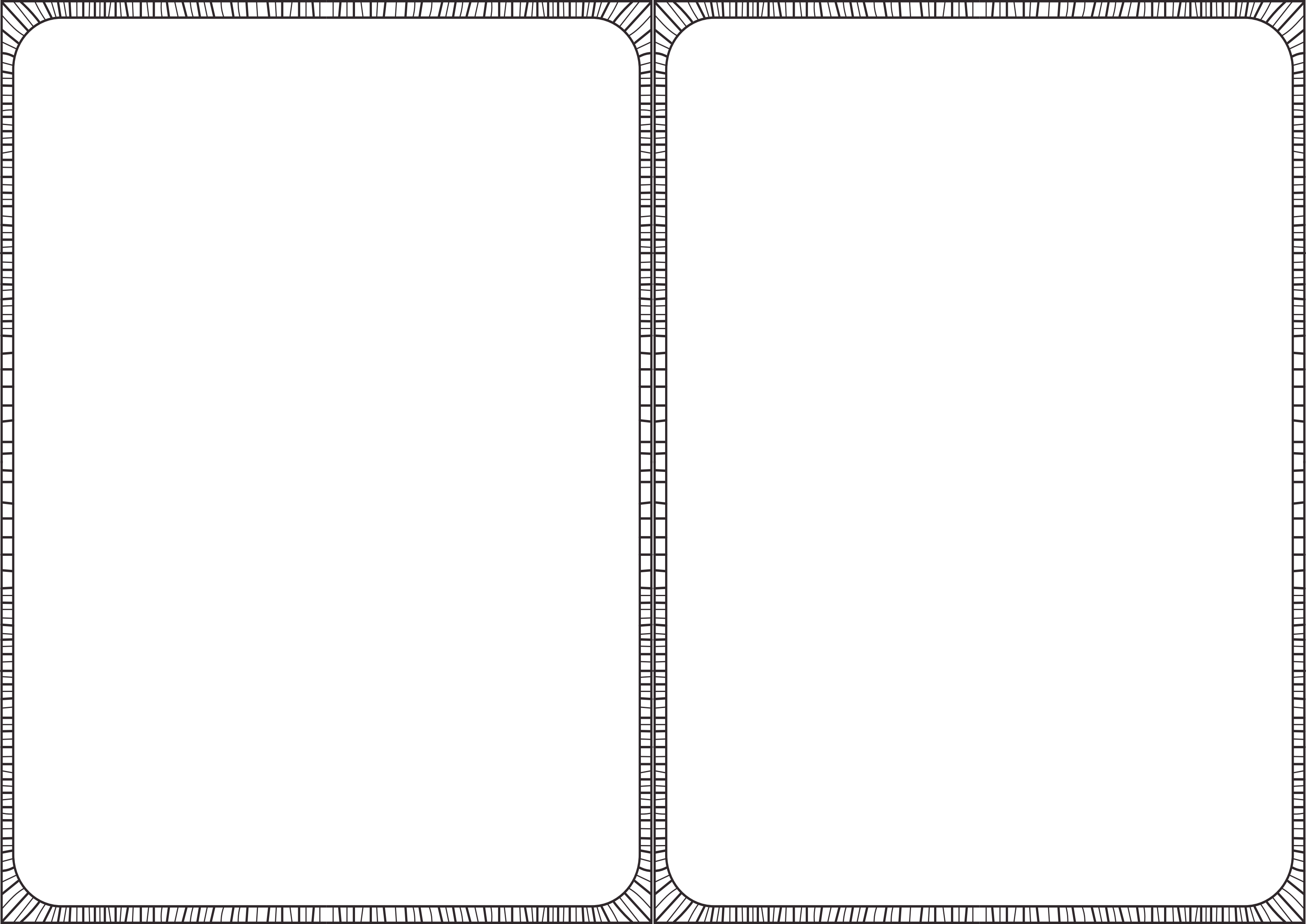
Co má králík společného s králem?

Na pohled nemají společného nic, ale slovo králík je skutečně zdvojnásobením slova král. Jak je to možné? První králíci k nám byli přivezeni z Německa. Místní lidé pro ně neměli vlastní název, tak přejali německé označení *das Kaninchen*. Jenže, jak už to bývá, omylem toto slovo zaměnili za *Königchen*, což je zdvojnásobě král, a králík byl na světě.

Kreativ